

Asia: VN/27997/2023

Lausuntopyyntö Kansallisesta ruokastrategiasta 2040

Luku 3.1: Reiluus ja kannattavuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.1: Kannattavuus ja reiluus

-

Strateginen tavoite 1: Arvonlisä jakautuu aiempaa tasaisemmin ruokaketjussa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruokavienti ja kansainvälinen kilpailukyky kasvaa

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka-ala on houkutteleva ja reilu

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Tuotantoeläinten hyvinvointi lisääntyy ja lisää väliotsikko

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 5: Reilu datatalous luo arvoa ruokajärjestelmään

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.2: Huoltovarmuus

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.2: Huoltovarmuus

-

Strateginen tavoite 1: Riskienhallinta vahvistuu ruokajärjestelmässä

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Ruuantuotannon jatkuvuus turvataan

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Tuotantopanosten omavaraisuusaste nousee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.3: Luonnon kantokyky

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.3. luonnon kantokyky

-

Strateginen tavoite 1: Ruokaketjun ilmastovaikutukset vähentyvät

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 2: Luonnon monimuotoisuus lisääntyy ja luonnontila paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ravinnepäästöt vähentyvät ja peltojen vesitalous paranee

Huomioita ja havaintoja

-

Luku 3.4: Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

Yleisiä huomioita ja havaintoja strategialuonnoksen lukuun 3.4. Ruokakulttuuri ja hyvinvointi

-

Strateginen tavoite 1: Kotimaisten elintarvikkeiden käyttö lisääntyy ja ymmärrys ruokajärjestelmästä vahvistuu

Huomioita ja havaintoja

Strategia korostaa kuluttajien roolia ja tiedon merkitystä. Nuorten osallisuus ruokajärjestelmän kehittämisessä on tärkeää, jotta he voivat kasvaa vastuullisiksi kuluttajiksi ja vaikuttajiksi. Nuoret ovat tulevaisuuden kuluttajia, heidän näkemyksensä on välttämätöntä ottaa huomioon, kun haetaan ratkaisuja tulevaisuuden haasteisiin. Strategian toimeenpanossa tulee varmistaa, että nuoret pääsevät mukaan esimerkiksi pilottihankkeisiin, työpajoihin ja työryhmiin. 4H-järjestö voi toimia tässä aktiivisena kumppanina.

On hyvä, että strategiassa nostetaan erityisesti esiin tarve vahvistaa lasten ja nuorten ymmärrystä ruokajärjestelmästä ja terveellisistä ruokailutottumuksista. Molempien osalta tilanne on yhteiskunnassa heikentynyt. Ratkaisijana nostetaan esiin koulujärjestelmä päiväkodista yliopistoon. Sen lisäksi tulisi tunnistaa järjestöjen rooli ruokakasvatuksen toteuttajana ja kumppanina koulujen, kuntien ja hyvinvointialueiden rinnalla. Järjestöt toimivat matalan kynnyksen oppimisympäristöinä, jotka tukevat lasten ja nuorten oppimista monipuolisesti liittyen strategian teemoihin - paitsi ruokaan, myös mm. yrittäjyyteen ja kestävyys.

Strateginen tavoite 2: Mahdollisuus terveelliseen ruokaan lisääntyy

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 3: Ruoka on osa rikasta ja elävää ruokakulttuuria

Huomioita ja havaintoja

-

Strateginen tavoite 4: Yhteisöllisyys ruuan ympärillä kasvaa ja vahvistaa hyvinvointia

Huomioita ja havaintoja

Strategiassa korostetaan yhteisöllisyyden merkitystä ruuan ympärillä. Järjestöillä on suomalaisessa yhteiskunnassa merkittävä rooli osallisuuden ja yhteisöllisyyden rakentajana ja ylläpitäjänä. Ruoka on merkittävässä roolissa kaikenlaisten järjestöjen toiminnassa. Kokoonnotukset tapahtuvat usein ruoan äärellä. Strategiassa tulisi nostaa esiin järjestöjen merkitys yhteisöllisen ruokakulttuurin rakentajina kaikenikäisten ihmisten parissa.

Luku 4: Kehitettävät valmiudet

Huomioita ja havaintoja lukuun 4 Kehitettävät valmiudet

4.5. Yhtenä valmiutena nostetaan esiin hallinnon roolin kehittäminen aktiiviseksi mahdollistajaksi. Järjestötoiminnan rahoitus on keskeistä, jotta strategian tavoitteita voidaan toteuttaa ruohonjuuritasolla. Strategiassa tulisi huomioida järjestöjen rahoitustarpeet mm. osana ruokakasvatuksen ja nuorten osallisuuden vahvistamista.

Muuta kommentoitavaa

Muita huomioita strategiasta.

4H-järjestö näkee kansallisen ruokastrategian tärkeänä suunnannäyttäjänä. Strategian onnistunut toteutus edellyttää, että lapset ja nuoret otetaan mukaan ruokajärjestelmän kehittämiseen – ei vain kohderyhmänä, vaan aktiivisina toimijoina. 4H on valmis toimimaan kumppanina strategian toimeenpanossa ja ruokakasvatuksen vahvistamisessa.

Liukko Marjaana
Suomen 4H-liitto r.y.